

M: Een o.

B: Een (inademend) o!

M: Ha, een o!"

In een laatste stadium werd er gewerkt rond het begrip 'terreinen'. Het was Hoste opgevallen dat de kinderen door de aanwezigheid aan kubussen vaak aan 'grenzen' en 'afbakening' dachten. Het concrete verloop van de voorstelling veranderde volledig: Hoste had overal papier neergelegd en ging schrijven. De kinderen mochten doorlopend binnen en buiten komen en ook allerlei gedachten opschrijven indien ze dat wilden. Er ontstond geen onderlinge dialoog, behalve dat de kinderen bij mekaar kon gaan lezen wat er geschreven stond. Maar het bleef niet bij schrijven: de kinderen begonnen al gauw de ganse ruimte vol te stouwen met allerlei spullen om hun terrein af te bakenen. Op een aantal interessante zinnen en tekeningen na had dit volgens Hoste niet veel meer met de basisdoelstelling van *Karaoke* te maken.

Ruis

De diversiteit van wat er in en rond de *Karaoke* is gebeurd, is bijzonder groot. De aankleding van de ruimte gaf blijkbaar aanleiding tot zeer uiteenlopende activiteiten: er werd soms enkel getekend, gespeeld of bewogen; één groepje bouwde forten en één kind richtte zelfs een Japans interieur in.

Wat mij tijdens het bezoek aan de *Karaoke* het meest trof, was de openheid en gelijkwaardigheid waarmee Hoste de kinderen benaderde. Hij gaf hen impliciet te kennen dat het verloop van die namiddag eigenlijk in hun handen lag, dat zij de initiatiefnemers zouden zijn. Er ontstond toen een bijzonder interessante discussie waarbij de kinderen de situatie gingen bevragen en de ruimte beetje bij beetje begonnen te onderzoeken. Uiteindelijk resulteerde dat lange gesprek in het spelen van korte scènes in de kubussen; stukjes die aanvankelijk zeer clichématig waren, maar waarin gaandeweg een bijzonder boeiende ontwikkeling te merken viel. De allerlaatste scène bijvoorbeeld ontstond op het moment zelf zodat de twee 'acterende' kinderen elke emotie ter plekke vorm gaven in een verbazingwekkend impulsief en zuiver stukje improvisatietheater. Bijna alle twintig aanwezige kinderen hebben er ongeveer vier uur lang gedebatteerd over, geschetst voor en gespeeld aan hun scènes in een sfeer van opvallend veelspeelplezier zonder enige vorm van begeleiding.

Hoste gaf achteraf te kennen dat de bevraging en het filosoferen vooraf de essentiële bedoeling van de *Karaoke* het dichtst benaderde. Als hij al de verschillende creatieve momenten evalueert, ontdekt hij over

heel de lijn behoorlijk wat 'ruis'.

De oorzaken zoekt hij op meerdere vlakken. In de eerste plaats bij zichzelf, aangezien zijn gebrek aan ervaring (én een tekort aan feedback) hem sterk parten speelde wanneer er zich totaal onverwachte wendingen voordeden. In de tweede plaats in het feit dat er te snel en te drastisch werd getracht om de noodzakelijke intieme sfeer van creatief schrijven te transponeren naar een 'theatrale' situatie, door er een actrice en in laatste instantie ook publiek bij te betrekken. Een derde reden is een te korte termijnplanning en een te groot aantal verschillende, vaak volkomen ongeïnteresseerde kinderen zodat intensief werken en een bepaalde evolutie doormaken zo goed als uitgesloten werden. En tenslotte zijn er de schrijvende tekortkomingen van het bestaande schrijfonderwijs en de absolute overmacht van een ontzettend invloedrijke massacultuur, waar ook kinderen hoegenaamd niet aan ontkomen.

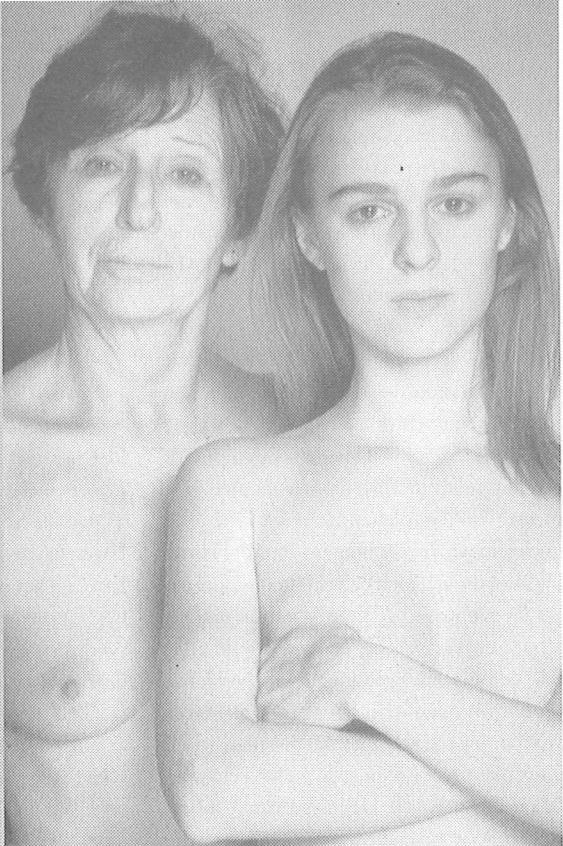
Oorspronkelijke creativiteit

"Eén van de grote motiveringen om met kinderen te gaan werken is dat ik meen dat hun aanvankelijk aanwezige creativiteit in stand moet worden gehouden. Dat heeft ook te maken met een algemeen ideologisch standpunt: m.i. help je mee aan het uitbouwen van een massacultuur als je die reproductie van cliché's niet daadwerkelijk te lijf gaat. Ik zie dat kinderen alsmear meer gaan reproduceren, o.a. in die succesrijke

playbackshows. Maar voor mij telt de verbeelding van het individu. Het is mijn opdracht als kunstenaar om positief het individu en de creativiteit te gaan verdedigen. De concrete technische realisatie daarvan is dan natuurlijk nog wat anders. Door de toch wel complexe ervaring van de *Karaoke* zal ik me nog sterker gaan bezighouden met fundamentele vragen zoals vanwaar mijn idee komt dat kinderen het niet prettig zouden vinden om enkel deel te nemen aan een massacultuur. Want het succes van die cultuur spreekt die idee tegen. Ik vind het interessant om te gaan kijken waarop dat succes gebaseerd is, hoe dat psychologisch werkt."

Hoste staat naar eigen zeggen nog maar aan het begin van zijn 'onderzoek'. Of *Karaoke* een vervolg krijgt in de huidige formule lijkt eerder twijfelachtig. Het is in ieder geval een aangename en zeldzame verrassing dat een schrijver niet achter zijn veilige tafel blijft zitten, maar daadwerkelijk en met alle risico's vandien bereid is om met kinderen tegen de stroom in te varen. Dat is ook wat een theaterwerkplaats die kinderen au sérieux neemt, hoort te zijn: een confrontatie van je eigen authentieke creativiteit met die van kinderen durven aangaan. Het is bovendien besef én praktijk van artistieke verantwoordelijkheid. Daar is op dit ogenblik niet weinig behoefte aan.

Patrick Jordens

T

TIME
FESTIVAL

'Grenzen'

27 april - 7 mei
1993 / Gent

muziek / dans
teater / video
tentoonstellingen
performance / film

foto: Michiel Hendryckx